

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ž.**, so sídlom v **Ž.**, v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. R. P., advokátom v B., proti odporcom **1/ A. H.**, bývajúcej v **Ž.**, **2/ O. R.**, bývajúcej v **Ž.**, **3/ P. Ch.**, bývajúcemu v G., **4/ M. D.**, bývajúcej v **Ž.**, okrem odporkyne **2/** v dovolacom konaní zastúpeným JUDr. J. Ď., advokátom v **Ž.**, **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Žilina, od sp. zn. 7C 114/2002, o dovolaní odporcov **1/**, **3/** a **4/** proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2009 sp. zn. 6Co 222/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovia **1/**, **3/** a **4/** sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 97,65 € do rúk alebo na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. P., advokáta v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina (súd prvého stupňa) rozsudkom z 19. februára 2009 č. k. 7C 114/2002-278 zamietol návrh navrhovateľky na určenie, že je vlastníčkou parciel v k. ú. **Ž.**, par. č. X o výmere X m² – orná pôda, zapísaná na LV č. X na vlastníka H. A., rod. Ch. par. č. X o výmere X m² – orná pôda a par. č. X o výmere X m² – orná pôda, zapísané na LV č. X na vlastníka R. O., rod. Ch. par. č. X o výmere X m² – orná pôda, zapísaná na vlastníka P. Ch. a par. č. X o výmere X m² – orná pôda, zapísaná na LV č. X na vlastníka D. M.. Zároveň uložil navrhovateľke povinnosť uhradiť odporcom **1/**, **3/** a **4/** na účet ich právneho zástupcu trov konania vo výške 1 028,14 € a povinnosť uhradiť odporkyni **2/** na účet jej právneho zástupcu trov konania vo výške 360,51 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Žiline (odvolací súd) na odvolanie navrhovateľky a na odvolanie odporcov 1/ až 4/ rozsudkom zo 16. decembra 2009 sp. zn. 6Co 222/2009 rozsudok súd prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a odporcom 1/ až 4/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa v celom rozsahu, t. j. vrátane rozhodnutia o trovách konania stotožnil s posúdením v rozsudku súdu prvého stupňa. Na odôvodnenie výroku svojho rozsudku o nepriznaní trov odvolacieho konania odvolací súd uviedol, že náhradu trov odvolacieho konania odporcom nepriznal, hoci mali úspech vo veci, nakoľko nepodali návrh na náhradu trov odvolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti o náhrade trov konania (prvostupňového i odvolacieho) podali dovolanie odporcovia 1/, 3/ a 4/. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti a tiež aj rozsudok súdu prvého stupňa v časti o trovách konania zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolatelia vo vzťahu k trovám prvostupňového konania namietali, že nižšie súdy chybné aplikovali vyhlášku č. 655/2004 Z. z., resp. aj ustanovenia § 142 ods. 1, § 149, § 151 ods. 1, 2, 4 O.s.p. a zákon č. 71/1992 Zb. Ďalej namietali porušenie svojich ústavných práv rozhodnutím odvolacieho súdu o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania, keď poukazovali na svoj úspech vo veci ako aj na skutočnosť, že odvolací súd vychádzajúc z predmetu konania, hodnoty sporu a s prihliadnutím na realizované úkony mohol ustáliť trovy právneho zastúpenia, prípadne mal vyzvať úspešných účastníkov na vyčíslenie trov právneho zastúpenia, keďže realizoval odvolacie konanie bez nariadenia pojednávania i napriek tomu, že sa jednalo o skutkovo a právne náročnú vec a účastníci mali záujem, aby prebehlo verejné odvolacie konanie.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie zamietnuť a žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania, ktoré aj vyčíslila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Napriek tomu, že odvolací súd rozhodol vo forme rozsudku, dovolanie odporcov 1/, 3/ a 4/ smeruje proti tej časti rozhodnutia, v ktorom rozhodol o trovách konania. O trovách konania rozhoduje súd vo forme uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.), preto treba prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania posudzovať podľa zákonných ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, nie preto, že tu nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O. s. p., proti ktorému je prípustné dovolanie, a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p., ale preto, že podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a **o trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Dovolanie odporcov 1/, 3/ a 4/ tak smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, kde je dovolanie vylúčené (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Dovolací súd so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadať vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237

O.s.p. preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v tomto ustanovení, ktoré pripúšťajú dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Vady konania vymenované v citovanom § 237 O.s.p. však nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Vzhľadom na tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd svojim rozhodnutím o trovách odvolacieho konania porušil ich ústavné práva, pretože ich nevyzval na vyčíslenie týchto trov a následne im nepriznal ani ich náhradu, sa dovolací súd osobitne zamerl na skúmanie otázky, či odvolací súd svojim postupom neodňal možnosť dovolateľom pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradit' trovy konania rozhoduje súd *na návrh* spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie (§ 224 ods. 1 O.s.p.).

Oproti minulosti, kedy súd rozhodoval o náhrade trov konania bez návrhu (do 30. septembra 2004), platná procesná úprava (§ 151 ods. 1 O.s.p.) vyžaduje uplatnenie nároku na náhrad trov konania (návrh) ako nutný predpoklad ich priznania. Odvolací súd mohol procesne úspešným účastníkom priznať náhradu trov odvolacieho konania len vtedy,

ak by dovolatelia o náhradu týchto trov požiadali (§ 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Žiadosť o náhradu trov treba striktno odlišovať od vyčíslenia trov (vyčíslenie trov konania je predpokladom, aby boli priznané všetky účelne v konaní vynaložené trov). V prípade, že účastník však nepožiadá odvolací súd o náhradu trov odvolacieho konania, nemôže mu byť náhrada týchto trov priznaná, aj keby mu inak podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku patrila (napr. z dôvodu, že mal plný procesný úspech - § 142 ods. 1 O.s.p., resp. podľa § 146 ods. 2 O.s.p.) a aj keby ich výška vyplývala zo spisu.

Z obsahu spisu je zrejmé, že odporcovia 1/, 3/ a 4/ si náhradu trov odvolacieho konania do vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (16. decembra 2009) neuplatnili – takýto návrh adresovaný odvolaciemu súdu totiž neobsahuje ani ich odvolanie voči trovám prvostupňového konania (č. l. 293-295) a ani vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľky (č. l. 308 – 309); pritom dovolatelia boli v odvolacom konaní zastúpení advokátom, t. j. osobou znalou práva. Pokiaľ teda odvolací súd za danej situácie náhradu trov odvolacieho konania odporcom 1/, 3/ a 4/ nepriznal, neodňal im svojim postupom možnosť pred súdom konať.

Vzhľadom na uvedené možno ustáliť, že prípustnosť dovolania odporcov 1/, 3/ a 4/ nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Odporcovia 1/, 3/ a 4/ v dovolaní namietajú, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K tejto námietke je treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje tzv. zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia odporcov 1/, 3/ a 4/ boli opodstatnené (dovolací súd sa nimi z tohto aspektu nezaoberal), ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené

v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcov 1/, 3/ a 4/ podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcom 1/, 3/ a 4/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd navrhovateľovi priznal náhradu trov dovolacieho konania za dva úkony právnej služby advokáta, ktoré úkony vznikli prevzatím a prípravou zastúpenia vrátane prvej porady (prvý úkon) a písomným podaním na súd – vypracovaním vyjadrenia z 21. mája 2010 k dovolaniu (druhý úkon). Základná sadzba tarifnej odmeny je vo výške 1/13 výpočtového základu (§ 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31. mája 2010, ďalej len „vyhláška“) a pri prvom z úkonov odmena advokáta patrí vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky), t.j. 55,49 € a pri druhom z úkonov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 14 ods. 2 písm. c/ a ods. 5 vyhlášky), t.j. 27,74 €. K tejto odmene u každého z úkonov právnej služby priznal dovolací súd podľa § 16 ods. 3 vyhlášky náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné v sume po 7,21 €. Zvýšenie odmeny o daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) dovolací súd nepriznal z dôvodu, že advokát navrhovateľa neosvedčil, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Spolu takto náhrada trov dovolacieho konania pre navrhovateľa predstavuje sumu 97,65 (55,49 € + 27,74 € + 7,21 € x 2).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Milan D e á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta